

Akureyri, 6. janúar 2004

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Tilvísun: *Bréf iðnaðarnefndar dagsett 1. desember 2003 þar sem leitað er umsagnar um frumvarp til laga um uppfinningar starfsmanna, 313. mál.*

Sjónarmið Háskólans á Akureyri er að taka beri upp löggjöf svipaða þeirri sem nú er í gildi í Danmörku (nr. 347/1999) þar sem lagasvið um einkaleyfi er fært yfir á háskólastigið. Það er mikilvægt að okkar mati að löggjöf um uppfinningar taki tillit til hagsmuna atvinnurekenda og starfsmanna þannig að ekki þurfi að semja um hverja uppfinningu fyrir sig.

Í viðbrögðum Háskólans á Akureyri frá 12. febrúar 2001 við hugmyndum iðnaðar- og viðskiptaráðuneytis um umrædda löggjöf kom fram það viðhorf að aðgreina ætti háskólastofnanir frá “öðrum” rannsóknastofnunum þar sem starfsmenn þessara stofnana vinna að miklu leyti með opinbert fé og því beri að meðhöndla uppfinningar sem þar skapast sem opinbera eign að miklu leyti. Þó bæri að umbuna uppfinningafólki sérstaklega eins og um er rætt í dönsku lögunum frá 1999. Þessi leið virðist ekki hafa verið farin í fyrirliggjandi frumvarpi en er bent á að tryggt sé að niðurstöður rannsókna sem verða til fyrir opinber framlög gagnast einnig samfélaginu með lögum nr. 2/2003, um Vísinda- og tækniráð, lög nr. 3/2003, um opinberan stuðning við vísindarannsóknir og lög nr. 4/2003 um opinberan stuðning við tækniþróun og nýsköpun í þágu atvinnulífsins.

Varðandi skilgreiningu á hugtakinu “starfsmaður,” þá kom það fram í fyrri athugasemdum HA að þessi skilgreining þarf að vera rækileg og skýr. Í háskólum starfa ýmsir á grundvelli samstarfssamninga við stofnanir (t.d. stofnanir atvinnulífsins) sem ekki falla undir háskólann nema að takmörkuðu leyti. Við Háskólann á Akureyri starfa t.d. kennarar/rannsakendur sem eru að hluta ráðnir t.d. við Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins, Hafrannsóknastofnun eða aðra en gegna starfsskyldum við HA. Þessi mál er hugsanlega hægt að fella inni lögum þar sem fjallað yrði um að ef starfsmaður vinnur að uppfinningu í samvinnu við aðrar stofnanir beri stofnunum að semja um skiptingu réttinda. Öðugt gæti reynst að semja um slíka hluti eftirá.

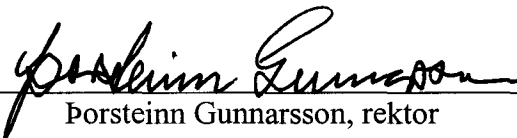
7. gr. um sanngjarnt endurgjald er fremur óskýr og mætti útfæra betur. Það sem einna helst ber að athuga í þessu tilviki er meðferðin á orðinu “sanngjarnt” endurgjald og

“verðmæti” uppfinningar. Það má með ýmsu móti meta verðmæti hugverka og sköpunar og það er viðbúið að sjónarmið uppfinningamanns og atvinnurekenda skarist þegar kemur að því að finna sanngjarnt endurgjald. Þó er að nokkru komið til móts við hugsanlegar breytingar á verðmæti uppfinninga í síðustu málsgrein greinarinnar þar sem fjallað er um að endurskoða megi samninga um endurgjald.

8. gr. fjallar um að uppfinning teljist hafa orðið á starfstíma, ef sótt er um einkaleyfi á uppfinningu, innan sex mánaða frá raunverulegum starfslokum. Rétt er að benda á að auðvelt getur talist að segja upp störfum, halda áfram með uppfinningastörf utan stofnunar og sækja svo um einkaleyfi á sjöunda mánuði. Hugsanlega mætti útfæra greinina þannig að uppfinningar sem verða til sex mánuðum frá starfslokum gætu talist hafa orðið til á starfstíma viðkomandi.

Aðrar athugasemdir gerir Háskólinn á Akureyri ekki.

Virðingarfyllst,


Þorsteinn Gunnarsson, rektor